

1 En vecka ur Frost Anders dagbok – Text på älvdalska

2 Totala textomfånget i textens nuvarande skick: 98 sidor.

3

4 Tors. 17 (62)

5 **Kelindşę og syster enes ”Tşesta” stulleð jār autō gardem og int mōtt**
 6 **wito, wen dier ulld ta si til. Ig bögles autgainum glaseð og fikk sjo**
 7 **ðiem. Ig war inne og fuār yvyr noger, so ig wart int i wari ðiem. Dier**
 8 **war upō brunę og edd að wilað lęs upp, men ig syökks fō luv og lęs att,**
 9 **dar ig ir inne og far yvyr noger.**

10 **Eð edd fel buärt war ien knapp te piek o og nogu junggfru so edd**
 11 **tept upp og spuärt etter, wen eð ir frågan umm, sos dier oðer ärrär**
 12 **åvå eð.**

13 **Ig ar sakt rieß o, ur edd edd buärt wårå, men ses ig fikk kattunggan**
 14 **min Katt-Gottfrið, so mōtt ig fel werd i wari at eð lär int go til, um**
 15 **int eð werd better tiðer nosn!**

16 **Ig sir eð kuäster paingga, ðyö flier munner so iro i ausolldę. Eð sy-**
 17 **öks war dşäro naug ig sir mig guäðan fuäl mig og kattunggan, og**
 18 **sokkinpampär åvå duänað og kryðað iel boð måysär og kattur. Kryði-**
 19 **elsiuäka mōtt grasir og go jār i Swerre, so eð ir stur falligiet boð að**
 20 **fuäk og krytyr.**

21 **Suäle kumb kuägendes frō upō Tivōsem, so o skain o tranustuäpan**
 22 **gainum syðerglaseð.**

23

24 Fre. 18 oktober 1946 (64)

25 **Isan-jär dan ar ig gart noð wertdier. Eð wiktugestað¹ lär fel wårå at ig**
 26 **war upað Katt-Gottfrið² min iet säte, so ig ar slöjdað til. Ig ar gart eð**
 27 **boð starkt og snoggt. Ig ar til³ og minn tovråd o liteð gryön linolfeg.**
 28 **Ig tuäg og bar sutter eð og fikk ien kabbstuäl fer eð. Eð ir ien merk-**
 29 **wärdun möbbel⁴. An ar kumið frō Brunsbjärr. Mun að Katt-Gottfrið -**
 30 **Gottfrið Åsberg koller an sig feståss, fer faðer os, Katt-Ulāv, fikk**
 31 **nammneð endrad. An tykkt fel at eð war willder iett Åsberg.**

32 **Faðer Katt-Margit⁵ kollid fuätşeð fer Funtus. Eð war, mes ig såg an**
 33 **fuäst gandşin fer yvyr 45 år sę, ien kruäkun, langg, mager sketşil, so**
 34 **fuär i gardum åvend i byum jār i Övdalim. Dar an kam inn i non**
 35 **gard, so tuäg an framm ien gamblan, slarvugan og dritugan kuärtli-**
 36 **ek, so an add niði rukkfikkun, og willd spå.**

¹ Hs: *E wiktugest ...* Tänkbara varianter: Eð so ir wiktugest ... Wiktugest ... Wiktugestað ...

² Katt-Gottfrið – Gottfrið Olsson Åsberg 7/12 1890 – 19/5 1966.

³ Hs: *till*

⁴ Hs: *möbel*

⁵ Katt-mjär – Elg Margit 17/4 1856 – 9/9 1943

1 Mes an kam inn að mig – ig byggd i Spögubbfjöse ðo ðar westo öve –
 2 so tuäg an fram ien sund, gambel silverruäv, so int ainggd iuäp, og
 3 ärd o, um ig willd lyöð iuäp on, so eð fygdes að. Eð var sardşin ring-
 4 gum klukkglaseð so var sund. An lit um ig willd lyöð og lågå ener, so
 5 willd an spå mig fer eð.

6 On tiðe so add ig mitşid eller dşäro so edd að löndas better eld krassl
 7 og lapp ien gamtklukk, men ig mott fel wil jap onum. Ig fikk fel luv
 8 go auti slipin og sjo, um ig dugd liet att lyöðbultn og noð tigryn, og
 9 inn og sjo, um eð var nogu glyöð i spisse, so ig fikk bultn warman,
 10 og eð lärd nufel go til te slut.

11 Ig sat fel dar nest spisse og krassleð, og ses eð var so guätt sos
 12 rieð, so saggd ig að Funtus at an ulld fel far byr o spå nu, men an
 13 saggd: "Du ar int lyött enn."

14 Ses klukka var lågåð, so eð dşikk tep upp og tep att glaseð¹, so byrd
 15 an fel iemt til diem-dar kuärtlappa upo buärde. Se las an: "Kyssar blir
 16 du inte fiet av, fast du får dem ganska mycket."

17 Eð wiss ig för, fer ig add weð so guätt so feluvåd noð ar on tiðe og
 18 kanstşi boð taið og dşivið slaikt. I alla fall raitt ig upp mig og dşikk
 19 autter að dörum og saggd að Funtus: "Eð for fel rekk min dyö ðu ar
 20 spæð nu ðo".

21 An saggd av at an add spæð unggkaru daiti Buässl og faið boð kaffi
 22 og dupp fer biswäreð. An edd fel að weð nöðun fo dupp min mig og,
 23 men eð wankeð int slaikt guätt i Spögubbfjöse on tiðe. Warum fer fat-
 24 tiger!! Fygdesum að aut, og mes dşinggum, spuärd ig an, um eð sluä
 25 inn eð an spädde. "Eð ar ðofel slaið inn i Brunsbjarr," saggd an.

26
 27 Lör. 19 oktober 1946 (68)

28 Karl Svensson luväð mig i kwells at an willd juät og var draingg að
 29 mig i dag. Fer dyö fuär ig upp snart – klukka fem – i morgus og willd
 30 fel fo noð i mig, ino an kam klukka átta. Ig wermd pannu og drokk
 31 non kapp, og se iemteð ig til nog smöpärur og kuäkeð, skar i ien fles-
 32 kokk og ien kuärvstşiv i pannu, riest pärur og stiekt og át. Se add ig
 33 liteð kolldgröt ini skåpe ses i går. An wermd ig og stşiedeð i mig,
 34 duppeð nið klimpa i ien mjokkapp og swagde.

35 I rappeð kam fel Karl, og ses ig add tainkt yvyr wen an ulld dşäro,
 36 so spuärd ig an, um an willd westrað sän nest Ruätknwenn og åk iem
 37 noð werrtş að mig, so ig ar faið sågað. Eð willd an. An lond ien trill
 38 upo Ansbokk og ien est min Bettş-Swen og uäk tau lass. An willd avå
 39 og fikk 10.50 fer eð. Dar an kam min lassę, so fygð ig onum nordað

¹ Genomgående använder AF ackusativ vid tep upp och tep att.

1 baure og less av. Nu ligg eð dar og lær fátás¹ legg upp árdentlit etter
2 jágde.

3 Nu lær ig fö sai av at i morgus fikk ig luv stupp boð sukkur og ien
4 uätt, inö Karl kam klukka átta. Eð ir sakt liteð underlit int avá nog
5 kwinnfuáksjáp, so edd uägás slaik dšára, so ig werd rient tuálmuaslos
6 int langgt millö. Ig lær edd buárt dšaro ig, sos Katt-Gottfrið saggd av
7 an add gart. An add ärt ö Guð Faðer ulld jáp onum fö iet kwinnfuäk.
8 **Ig ar nüfel iett för, men ig syöks edd byövt boð noð til og. Ske alltså!**
9 Kl. 8.30 em. dag som ovan 3 gr. kallt ute, inne 19 varmt.

10

11 Sön. 20 oktober (70)

12 Klukka 4.30 etter middag, jeðier klukka. Ig ar fiuärer jene, og ðier
13 syöks go sos dier tyttša. Og jeðier, ö so ig tšyöpt min urmakare Thunell
14 um somörn 1894, mes ig eksireð fuäst äreð, fer tjugufem kruänur, ö
15 syöks war laik mitšid olltiett. Um ig drar upp on, knuper ö fel og gor
16 nog stšyöra, men eð ir int just noð stšäl minn ener.

17 Just nu ir eð 1 grað varmt aute, men i not so war eð 6 graðer kollt,
18 so eð war ilað og waitt ö bokkam i morgus, og i dag ligg ilä kwer ðar
19 so int suäle ar bätt ö taið av on. Suäle ar gemt sig fer ien stšyör se, og
20 eð far war stšymmt, so eð ir nett og iemt so liuäst, so ig sir skriev nið
21 isjär räðär². Kattundšin kleðres jär nest mig, so ig för luv skratå að
22 om int langgt millö.

23 Ig ar setið nest spisse og diskað ien stšyöru men willd rait upp
24 mig og fö settš mig ö ien wanligan stuäl. Eð ir noð dšaro wen ienda
25 dag, og fast eð ir sunndan, so syöks ig fö go jär i is-jär lappað, dritug,
26 gambel warmolsbruätšin. Eð ir int eð lönt set ö sig noð rient plagg, so
27 an belle go ðait noð Gussuärd fekunnes, sos mun maj brukeð saia.

28 Men ar ig int Hela den Heliga skrift liggend jär ö buärde, og i kwells,
29 mes eð war lobbaskwelldn, tuäg ig upp on og fikk upp dar so segs at
30 ig edd ulað nüät laiveð min nog kwinnfuäk, so ig edd dugoð elska.
31 War i frin sig mö ig edd ulað fö tag i nog slaika, og ur edd ig ulað
32 dugo kläð og fuäl on, dar kattundšin jät upp wenienda tšyötgryn ig
33 för um and mig! Twi werd ukað älend!

34 Kl. 7.30 em. dag som ovan. 1 gr. varmt ute.

35 Ig ar apt fremmand. Hellberg i Konsum og swärfar os avá weð juät og
36 willd fö sjo porfyrakär, og eð fingg dier fel. Mes dier add ferið, so
37 dšikk ig aut og willd sjo et weðers - og eð ar uärteð alldieles

¹ Underförstått: Og eð lær (edd) fátás

² Hs: räðer

1 yvyrmuälið. Eð burrer i tråðą jär aut, so eð lär nufel werd noð weðe-
2 rumbyt, so strait eð wið.

3 Kattundşin ligg og sov jär brievið upọ buärde. Ig ar lagt frọ mig
4 styddşettų jäne, og ðar ar an lagt sig. Ettų ar ig tşyöpt fer sju kruänur
5 min Haglund, men nų ir ọ int just noð snogg. Ig add on ọ skollam,
6 mes ig smaidd iesn, og ọ räseð av niðọ iet ienn so war jaldrott, so eð ar
7 swiðið ọ iet uäl attọ!

8

9 Mån. 21 oktober 1946 (73)

10 Eð ir muälið. 4 gr. varmt aute. I morgus war imiln uppyvyr Tivşem
11 grann og roð. So werd eð int nų wätwedreð et kwells, so mott eð int
12 war mitşið stşäl minn uärdspråtşę, so ser: "Morgonröd gör aftonsnö". Ig
13 råð dọ int ig för öyö! Karl Svensson luveð aut so säkert at an willd war
14 jär klukka ått i morgus og jåp mig, men klukka ir 11.15, og int an ar
15 kumið! "Bra kar reder sig själv", bruk dier saia, men dar an al far min
16 sturstieną, ir eð int so guätt, sos stokkolsärrer truä.

17

18 Tis. 22 okt 8 gr. kallt ute kl. 7 fm. (74)

19 Ig war ostrað Per Norman i kwells og tşärkeð og gnuäg an ulld kum
20 westri Tşitt og jåp mig ien dag. Ig saggd fel av fer onum at eð war dşä-
21 ro painas min sturstienum įesum.

22 An luveð mig an willd war jär klukka ått i morgus, men ig ar int
23 sitt til onum noð enn. Ig add fel eð attmin saið at eð lär fel bli so og
24 festås, men eð ir fel bra fọ lär sig kennas wið Nesärrą og.

25 Nų ir suäle rieð go nið i rappeð. Just nų ir ọ straks sunnọ Rull-
26 Larsşsn. Klukka ir ti minut yvyr fyra, og ir rieð įe kolldgrað aute. Eð
27 lär fel werd kollt i not og. I dag ar eð weð suälklart iela dan, men eð
28 ar bläseð wenest. Ig ar ðọ mukod og buäðið til far min stieną.

29 Klukka ir nų 6.47 etter middag. Mes suäle add gemt sig attọ Rull-
30 Lasşsn, so tuäg ig tuä tuämliterputell under and og peningą niði
31 fikkų og tiuägeð av upi Elg, dar ðier avå stellt til Konsum. Eð fanns
32 inggų lampol i dag, otọ ig fikk set etter putellą dar i ien rå og ðait og
33 sįo nosn eller, men iett tşilu av såpu andleð ig, iet smyörpakiet og tuä
34 blotbull.

35 Ig rakeð Tysk-Anders dar, og an lit at um ig kam nið að onum, so
36 fikk ig tşyöp brindtşyöteð. Ig saggd at ig willd nitter, snäst ig add weð
37 iem i Tşitt min eð ig add andlað. Og so gard ig og. Mes ig kam uppter,
38 add an andlað eð an byövd i dag, so fygdesum að. An fuär min sykeln
39 og add tşytşy i bande. Dşinggum nitter i Ollgrav, og ðar saggd an at ig
40 fikk far byr ọ go. An mott kenn weðreð av nog kwinnfuäk, og mes ig

1 add gaið ien bit, lurdes ig til og snegles atter. Og stuäð int Tysk-
 2 Anders mitt q gardem autfer skaulstugun og truäligen akudireð um
 3 tšyöteð. Ig danteð fel q an, ses an kam, wen an add fer blåklaut i lag
 4 min enner, men an mott int just wil luss wårå ðyö. An skuldeð fel q
 5 an willd är q, um q willd tšyöp noð brindtšyöt festås.

6 Mes ig kam upað Konsum, so råkeð ig Tšitt-Lass, og an war glað og
 7 språksam. An byrd q sai åv fer mig, ur an add gaið för eð, mes an war
 8 smöpåk. An lär að ulað fer ien klittkelingg nordwyr sjunn og wenteð
 9 fel an ulld fq tiuän non slant, men mes q add kumið i land, so add q
 10 klappað sig q nog fikk og läteð q add int peninggpondšin minn sig. Q
 11 war syster min andleram Ul Jansu og lär að kumið daitað onum og
 12 andlað noð wertdier, og mes q war ried go, so add q läteð q add int
 13 pundšin q sig. Q lär að appt an uäsiðn olltiett. Q war syster min Ul
 14 Jansu og dšipt min ienum kall, so ðier kollid fer Klittskradder. An
 15 kalln wart swäfar að Gren dar niði tšyörtšbymm.

16 Mes ig war smöpåk, so war an jär i Tšitt og ulld skradd q uäs nogu
 17 klåde åv nog liuäs tyg, so mun add wevið. An add boð ien sun minn
 18 sig og, so ulld fel lär sig drag yr non trokkelträð og kanstši boð trok-
 19 kel fast nog kniep og. An-dar påykskolln mott fel wil kweðo fer Mar-
 20 git og nog pig addum. Ig minnes an kwað "Inget är så härligt som en
 21 månskenstur". Eð kann fel end an fygd diem aut og latt sjo ðiem
 22 tunggleð non kwelld. Nogu år etter flytteð an-dar påytšin að Gevle og
 23 war anstellid q kapsylfabritšsem dar 1901.

24

25 Ons. 23 oktober (78)

26 Liuätmitšið dšärå.

27 Kuäkeð suäðwattneð mjäst fiuär taima. Mqið truä eð såg aut, mes
 28 ig add slaið upp eð i ien karott, so ig fann ostq Sturmåyr i fiuärd, mes
 29 Karl Swensson og ig wavleðum noget og fannum linggberę. Mes ull-
 30 dum go iem i stšymmnindšin, so kamum wið q ien wålstakk. Eð war
 31 eter wittweem, so eð war tyllit at noget so add appt feskrettpeli brätt
 32 umm add weltað dar og fer frq ðyö. Yvst war eð nog waiðum iennplå-
 33 ter, so war uäle q eter kaulum, so add gaið gainum. Jåptesum að lyft
 34 åv diem. Dier war boð waiðumer og tungger.

35 Kunnið ðq ollder truä uk raikduämer fannum og iemteðum að uäs.
 36 Ig add kuntn minn mig, og iemteð i so fullan, so eð war ðq int lönt
 37 ugs ig ulld tågå mig iem min an. Ig luveð Karl Svensson ien iel sil-
 38 verkruän, um an bar iem kuntn að mig, og an knieð an sakt åv iem-
 39 ter weem min an. Eð war tur eð war so stšymmt, so inggu mennistš
 40 såg wen fuärum min. Ig lär ðq ollder bell sai åv wen eð war fer raik-

1 duämeṛ fannum, feṛ seṛ werdið avunsiuäker – og eð saggd överläkare
 2 Abrahamsson i Säter war wesst siuäka so fanns, og feṛ ðyö wil int ig
 3 drag ɔ mig on siuäku.

4 Eð war frågan umm suäðwattneð. Mes suäðwattneð war klart og
 5 servirað, war ig upɔ kantoreð Tšitt-Anders og ärd ɔ min fru Fornstett,
 6 um ɔ willd fy mig nitter i gamtstugu og kenn ɔ, um eð war ätelit. ɔ äst
 7 ɔ að sig liteð ɔ ien talldrek, og eð war pärur, muäruätur, lotšin,
 8 kryðpipärn, solteð og brindfloteð, so war åv ienum bjeliði ig add faið
 9 åv Tysk-Anders fer ien waitan tolvstšilingg. Eð war guätt, lit o. Ig äst
 10 ɔ að mig gangg på gangg, og te slut kam smopåykär enes inn og fingg
 11 småkå. Dier og lit eð dugde.

12 Eð dšikk að iela suäð, og um morgun mes ig wakkneð, so war ig
 13 mågåsiuäk, fast ig ugst nifel dšinggum gainum, boð suäðwattneð og
 14 ig.

15 Ja, ittað war um suäðwattneð ig kuäkeð fuäst gandšin. A. Frost.

16

17 Tors. 24 oktober 1946 (81)

18 **Ig paindes jär sos wanlit jesum.**